

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cîsnădiei Nr. 3.

Se prenumerează și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Cu 1-a Aprilie v. 1885

se începe

Abonament nou
la

„Tribuna“.

Prețurile abonamentului sînt însemnate în capul foii.

Abonamentele se fac cu multă lesnire atît în Monarchie cît și în România prin mandate postale (*Posta utalvány — Post-Anweisung.*)

Se recomandă abonarea timpurie pentru regulata expediție a foii.

Domnii abonați sînt rugați a ne comunica eventual pe lîngă localitatea, unde se află, și **posta ultimă**; ear' domnii abonați vechi spre ușurare pot lipi pe mandatul postal **adresa tipărită** dela fășile, în cari li s'au trimis și iarul pînă acuma.

Administrațiunea și iarul
„Tribuna“.

Sibiu, 23 Martie st. v.

Lumea creștină, preste patru sute de milioane de suflete, a treia parte aproape din întreaga omenire sîrbescă Sfințele Pasci, ziua învierii, cea mai mare dintre toate sîrbătorile închinătorilor unui singur și adevărat Dumnezeu.

Isus Christos, Mîntuitorul neamului omenesc, a fost judecat, osîndit și restignit pe cruce, a murit cu cea mai grozavă moarte, a fost îngropat, a înviat și de aproape două mii de ani acum popoarele își reamintesc în fie-care an prin sîrbarea sîntei zile de Pasci această jertfire a celui ce este întruparea nevinovației.

Ce va să zică aceste Pasci în viața omenirii?!

Iehovah, neînduratul Dumnezeu, 'și-a ales un popor de predilecțiune și a trimis în mijlocul lui pe sluga sa Moise, ca să-l vestească despre vecinica fericire ce i s'a rezervat lui și numai lui, în schimbul iubirii, pe care o are dela dînsul.

Iubire! aceasta e vorba cea mare, acesta prețul a toată fericirea, atît în viața de acum, cît și în cea făgăduită. Căci omul e rău din chiar firea lui, și numai iubirea ce simte cătră alții poate să facă din el o podoabă binecuvîntată a creațiunii, numai iubirea poate să-l îndulcească sarcina acestei vieți nemernice. Și fiindcă atît de puțin e dispus omul să iubească și atît de mult e accesibil pentru ură, Moise — 'i-a poruncit în numele lui Iehovah să iubească, 'l-a amenințat cu mânia neîndurată a celui Atotputernic, dacă nu va iubi, 'l-a învățat să iubească de frică, să stăpânească în vederea unei groaznice pedepse inclinările lui spre răutate.

Dar', pentru-ca să nu ceară prea mult, vestitorul lui Iehova a pus margini hotărîte datoriei de iubire. Fiii poporului ales aveau să iubească cu toții pe Iehovah și din iubire cătră el și de frica lui să se iubească

ei între ei: mai departe iubirea nu se întindea. Drept un fel de răsplătă pentru iubirea ce o aveau între ei filor poporului ales li se ierta să urască pe toți ceilalți oameni, pe care Iehovah nu-'i luase sub ocrotirea sa și căroră nu le era rezervată fericirea cea vecinică.

Și n'a ascultat poporul ales nici chiar această poruncă a iubirii puse între nise margini mai înguste. S'au desbinat și s'au urît chiar și ei între ei. Răutatea firească a omului a covîrșit frica de Dumnezeu; rîvna de a trăi fie chiar și cu asuprirea celui mai de-aproape cît se poate de bine în această viață scurtă 'l-a făcut pe om să renunțe la fericirea cea făgăduită pentru altă viață mai îndelungată. Și de aceea om a ajuns rob altui om, cu toții au ajuns robi ai patimilor rele, ura, iertată odată, le-a făcut tuturora viața nesuferită.

Acum se ivesce în lume, chiar în mijlocul poporului ales, Isus Christos, vestitorul unui Dumnezeu mai drept, care nu face deosebire între om și om, nici între neam și neam, ci poartă grije de întregul neam omenesc.

Iubiți-vă! — ne țice el, — unii pe alții, căci cu toții sînteți fiii aceluiasi părinte, cu toții aveți aceeași soarte ticăloasă în clipa voastră de viață și nici unul între voi nu este, care să fie sigur, că nu va ave nici odată trebuință de iubirea acelora, pe care nu 'i-ar fi iubind el.

Pentru această vesteire a Dumnezeului celui adevărat a fost răstignit Mîntuitorul.

Omul, care vrea să aibă dreptul de a urî, a restignit pe cruce pe cel ce a propovăduit iubirea universală.

Dar' robii, cei prigonți de soarte și de semenii lor, oamenii trăiți în suferințe 'l-au înțeles pre el, s'au închinat lui, crucea, pe care el a fost răstignit, s'a sfințit prin sângele lui și astăzi popoarele renăscute prin iubirea propovăduită de dînsul, îi cîntă din milioane și ear' milioane de glasuri „Osana!“

Și cu toate aceste omul și astăzi tot acel om este, care odinioară a răstignit pre Mîntuitorul seu. Și astăzi se propovăduiesc ura cătră cei de alt neam, și astăzi om dușmănesc pe om, neam nisuesce să pearcă alt neam, nici astăzi porunca nu este împlinită, nici astfel n'a străbătut convingerea, că nimeni nu este, care să fie sigur, că mîne nu va fi silit să-și caute scăparea în iubirea aceluia, pe care ați voesc să-și pearcă.

Sîntem noi Români oameni trăiți în suferințe, dintre cei ce mai nainte de toți 'l-au înțeles pe el și s'au închinat lui, dintre aceia, pentru care el anume s'a ivit în lume: să ne supunem poruncii lui, să înțelegem, că dușmanul nostru de astăzi mîne poate să se căiască de păcatele lui și să alungăm dela noi ori-și-ce pornire dușmănească, să ne deprindem a iubi pe semenul nostru chiar și în aceia, care nu caută iubirea noastră și n'au nici un drept la ea.

Altfel sîrbarea sîntei zi de Pasci ar fi o deșertă și fățarnică petrecere tradițională.

Dar' alții nu vor fi făcînd poate ca noi.

Cu atît mai rău pentru dînsii.

Vom fi dovedit, că sîntem mai buni ca cei ce nu fac astfel, mai sus în scara amurilor de oameni, mai vrednici de încrederea obștească, mai pregătiți pentru o frumoasă menire, mai creștini în mijlocul acestei lumi creștine.

Cinci sute de ani au trecut acum de cînd au străbătut în Europa Turcii, poporul valoros, care veacuri întregi a ținut lumea întregă în spaimă. Astăzi mărirea lor e apusă și reamintirea stăpînirii lor a rămas drept un gând de nenorocire în conștiința lumii creștine, fiindcă ei n'au știut să iubească pe semenii lor și străini au rămas în mijlocul unei lumi străine, părăsiți la timpul de grea cumpenă de toată lumea.

Căci deși tot rău încă, omul s'a nobilizat prin conștiința marelui adevăr al iubirii, deși inclinați cu toții spre ură, într'un glas îl osîndim pe cel ce nu dă fiesce-căruia partea de iubire ce i se cuvine, dreptul lui.

Maghiarii s'au unit între dînsii și au făcut legătură să se iubească numai ei între ei și să urască pe toți cei ce le sînt lîr străini în această țeară, să-și lipsească de puțința dezvoltării pacinice, să-și pearcă, pentru-ca cu timpul să nu mai rămână decît Maghiarii pe pămîntul acesta. Apărarea noastră față cu această urdire nu putea să fie decît în întărirea legăturilor de iubire dintre noi. Ne-am înțeles dar' să facem și noi legătură, ca să ne iubim și să ne ajutăm unii pe alții mai mult ca în trecut, să lucrăm împreună pentru dezvoltarea noastră, fără ca să voim a jigni pe alții în a lor. Noue nu ni s'a iertat să facem această legătură de frațească iubire, li se iartă însă Maghiarilor să-și urmeze lucrarea începută cu gând dușmănesc.

Avem, — țicea omul pus în fruntea mișcării, — puterea, avem dar' dreptul de a ne folosi de ea.

Vom susține, — țice un organ de publicitate din Cluj, — interesele noastre fie chiar și cu mijloace nelegale.

Prea bine! dar' țis a fost, că cel ce scoate sabia din teacă, de sabie va peri.

Astăzi, cînd sîrbăm sînta zi de înviere, să trecem cu vederea nedreptățile ce ni se fac și să respingem dela noi ura ce ni se impune, căci, încă odată, nu scim, dacă mîne nu va trebui să iubim pe aceia, pe care ați sîntem împinsi a-i urî.

Să rămănem noi strînși între noi, să stăruim asupra drepturilor noastre, să nu ne lăpădăm noi înșine de noi, și zadarnice vor fi toate uneltirile celor porniți pe calea greșită, zadarnice toate opintirile lor și foarte încurînd poate greutățile vieții îi vor face să simță, că ura îi duce la perire și numai prin iubire pot să-și afle scăparea.

Revistă politică.

Sibiu, 23 Martie st. v.

În dieta Croației s'a întreprins din partea partidei sîrbesci un atac vehement în contra ministrului de culte și instrucțiune Voncina din cauză, că subvențiunea bisericii greco-orientale nu s'a mărit în budget, cu toate că în anul trecut s'a adus în dieta țerii o hotărîre în privința acesteia. Sîrbii au făcut deosebire mare între ban și șeful cultelor și votul de neîncredere a fost îndreptat numai la adresa celui din urmă. În urma acesteia punctul respectiv din budget a rămas neresolvat. În ședința viitoare se va declara banul cu privire la eventuala mărire a dotațiunii. În fața pretensiunii deputatului Subotici relativ la sistemizarea unui referent independent pentru cauzele cultelor greco-orientale declară banul, că el nici cînd nu se va învoi la dualism în oficiu, se vor lua însă în vedere cu privilegiul unei eventuale numiri astfel de funcționari, cari sînt vîrsați în afacerile sîrbesci. Declararea banului s'a luat apoi cu îndestulare spre scîință.

Diarele italiene „Fanfulla“ și „Riforma“ aduc următoarea scire picantă: „Guvernul austro-ungar a făcut prin plenipotențiatul seu contele Ludolf o remonstrație grabnică guvernului italian din cauză, că noua corabie din Veneția are să capete numele „Sebastiano Dona.“ În Viena se presupune, că în dosul acestei botezări stă ascuns un act de iredentism oficial, deoarece „Sebastiano Dona“ a luat dela „împărătesci“ Triestul în veacul al cinci-spre-decelea.“ Scirea aceasta curioasă s'a răspîndit curînd prin Italia, i s'a dat creșmînt și a făcut o impresiune pe cât se poate de rea.

Formarea ministerului francez încă nici acum nu a succedat. Pertractările decurg încă. Spuller ar fi fost unicul reprezentant al oportunistilor, din care cauză și el a renunțat la mandat. Flocuet pretinde majoritatea portfoilelor pentru „Union Radicale“, prin ce s'a zădărnicit formarea cabinetului aproape servită. E altcum de dorit să încete odată interimul acesta, deoarece ce plebea se pregătesc pentru excese. Dispozițiunea încă e foarte agitată și jurnalele nu fac absolut nimic, spre a dovedi publicului, că exagerează. Nici un țiar nu-și ia osteneala de a jertfi domnului Ferry un adio liniștitor; Cassagnac și Rochefort îl îngrămădesc cu acuzări ne mai pomenite și pretind și pedepsirea mamelucilor sei Gambetisti. Ferry, care a plecat alaltăieri dimpreună cu soția sa la Italia, a trebuit Luni să părăsească camera în ascuns, căci altcum îl rupea mulțimea de pe strade. În „Rue Lafayette“ era o adunătură de oameni, cari strigau: „La Rotschild, să ne dee bani!“ Și Mercuri seara s'au ivit în mai multe locuri scandale.

O ediție separată a țiarului „Paris“ comunică, că pacea între Franța și China s'a încheiat, și China a primit propunerile Francezilor. Din altă parte se raportează ear', că marchisul Tseng s'ar fi declarat, că pacea era pe aci să se încheie, afacerea dela Lang-Son însă a schimbat totul. Altcum mai toate țiarele desmintesc comunicatul „Paris“-ului.

„Agence Havas“ aduce scirea din Hong-kong, că insulele pescarilor a fost în 30 și 31 Martie atacate de cătră Francezi și ocupate. Francezii

au avut 3 morți și 12 răniți, pierderea Chinezilor a fost de 600 oameni.

Cu privire la cestiunea afghană „Pall-Mall-Gazette” aduce un entrefilet, de sigur inspirat, de următorul cuprins: „Putem asigura, că răspunsul rusesc în cestiunea afghană e foarte mulțumitor, deoarece acela conține o primire cordială de aprecierilor d-lui Granville. Anume Rusia acceptază zona propusă de Anglia și e de acord cu aceea, ca granița decătră apus să fie numai până la Carezlias și Chamani-Baid, ear' granița dela răsărit să nu fie trasă mai înspre răsărit dela Schir-Tepe și Sariyazi. Punctele, asupra cărora se pretind încă unele discuții, sînt de tot neînsemnate.” La un alt loc apoi „Pall-Mall-Gazette” se încearcă printr'un articol lung a dovedi, că Rusia a proces totdeauna față cu Anglia *bona fide*, ceea-ce despre Anglia nu se poate afirma.

Dintr'un isvor demn de toată credința se comunică, că Anglia spre a pregăti Rusiei perplexității, a trimis în Polonia rusească opt agenți polonezi cu misiunea, de a provoca turburări; demonstrațiunea din urmă a muncitorilor din Varșovia încă se fi fost lucrul acestor „agents provocateurs”.

Scirile, cari sosesc din America centrală sînt foarte neliniștitoare. După o luptă mare răsculații au cuprins „Panama” și au atacat în 30 Martie pozițiunile trupelor de San-Salvador. Prin aceasta s'a încins o luptă înverșunată, care a ținut până seara. În ziua următoare s'au început lupta din nou și a ținut 10 ceasuri. O depeșă a comandantului corabiei de războiu americane „Galena” spune, că insurgenții din Panama au dat foc „Aspingwall”-ului, și mulți dintre locuitori au rămas fără scut și expuși celei mai mari miseriei.

Diaristica maghiară și rezoluțiunea congregațiunii comitatense din Sibiu în cestiunea reuniunii de maghiarizare.

În numărul de alaltăieri al foaiei noastre am făcut la alt loc amintire despre articolul diarului „Nemzet” din 1 Aprilie st. n. De astădată îl punem sub ochii cetitorilor nostri în tot cuprinsul lui:

„Exemplu sbierător de fanatism sêlbatec național — dice „Nemzet” — e desbaterea, care a decurs în adunarea generală a comitatului Sibiu, asupra scrisorii adresate de reuniunea de cultură maghiară ardeleană. Români și Sași s'au aruncat împrumutat licitând și cu această

ocasiune asupra „maghiarisării”. Domnii întru atâta s'au îndatînat și îndeletnicit în exclusivism ca vermele cădut în hirean, încât se aruncă prin aer după duhuri de spaimă năzărindu-li-se pretutindeni maghiarizare; se răscoală la bătaia înfocată și pîtrunsă în contra a ceva și în fine nici nu sciu s'îi dee o cauză rațională turburării lor fără motiv. Am comunicat despre decursul adunării raport extins în ediția noastră de seară. Aceea e vrednică să o cetească fie-cine; — și aci atragem atențiunea asupra ei.

„Cel dintăiu orator (român) respinge cu indignațiune aspirațiunile reuniunii de cultură și țiece după aceea următoarele: Naționalitățile asupraite vor rezista și unei contopiri cu o astfel de națiune, care are o literatură mai bogată și o cultură mai desvoltată, cu atît mai virtuos vor rezista încercărilor de contopire ale rasei maghiare, a căreia sciință și cultură încă nu e întru de desvoltată, ca să poată exercia o influență atractivă.

„Un alt orator român, Partenie Cosma al căruia nume ni-e cunoscut de pe alt teren, se declară între altele astfel: „Eu nu mă tem de maghiarizare, deoarece aceea e imposibilă”. Conștiința națională — țiece mai departe — e de o potrivă tare la Sași și la Români, încât nici presiunea, care vine din sus, nici apăsarea pe calea reuniunilor nu va pute clătina pe nici un om de caracter”.

„Și noi o țicem, că prelîngă sentimentul și conștiința națională desvoltate până la hipochondrie e o fantasmă a mai spera, sau a te mai opinti să croesci Maghiar din Român sau din Sas. Și cu scirea noastră spre așa ceva nici nu se strădue nimenea în această patrie. Nu o face aceasta nici reuniunea maghiară de cultură. O astfel de nisuiință e fără scop, nebună și prin urmare imposibilă. Statutele reuniunii umblă din mână în mână, și dacă numai un biet de paragraf din acele ar conține astfel de nisuiințe, oratorii naționaliști ai congregațiunii Sibieni, cari toți sînt tot atâte „diabolus rotae”, negreșit nu ar fi întărdiat a încărca paragraful acela în spatele națiunii maghiare. Însă nici unul nu s'a încercat a scoate la iveală așa ceva din statutele acelei reuniuni, a căreia scrisoare era chiar pe tapet, ci au vorbit despre alt-ceva; au stat înaintea cu gravamene naționale de natură generală, cari deja de mult s'au dubit.

„Așa e, și noi ținem, că nisuiințele reuniunii ardelene de cultură sînt cu totul nepriemjioase pentru naționalitățile de acolo, și dacă — precum înșiși vorbitorii naționaliști recunosc — nu poate și nu trebuie să se teamă omul de nisuiințele de maghiarizare, pentru-că așa ceva e imposibil și cultura maghiară nici n'are spre așa ceva putere atractivă, — atunci întrebăm: ce foc mai fac atîta sgomot? De ce se vaeră, dacă nu-i doare și nu-i bîntue nimenea? De ce se

gată de luptă acolo, unde nu e inimiză? Și nu simt ei, nu înțeleg prelîngă nepriceperea acestui punct de privire partea comică a aceluia?”

„Ei, o spunem noi, de ce s'întemplă toate aceste. Deoarece — precum am atins și mai sus — hipochondria națională întru atîta ține pe concetățenii noștri români și sași prinși, încât numai dacă dau de vestea unei acțiuni în spirit maghiar, ei pe aceea nu o mai primesc altcum, decât ca pe ceva, ce le amenință viața — deși ei înșiși prea bine o sciu, ba precum am vădut, o și recunosc, că pentru ei aceea e cu totul nepriemjioasă. Exclusivismul și fanatismul național aduce cu sine și aceea, că odată ce aud de „Maghiar” devin iritați. Din ei vorbesce ura și antipatia — precum e și în cazul de față — nemotivată, ear' nu moderațiunea și nepreocuparea”.

„Și nu ne mirăm de loc, că aceste le experimentăm chiar în Sibii, în rezidența faimoaselor verdicto. Acest punct dimpreună cu giurul lui cade așa țicînd cu totul afară din sfera culturii maghiare; pe acolo abia mai poți auzi vorbă ungurească, întru atîta e de slab în părțile acele contactul elementelor române și săsesci cu elementul maghiar, din care cauză cugetările și vederile lor abstracte nici nu se mai pot contrabalansa singur numai prin schimbări de idei. Români și Sași locuesc ei între ei, și neavînd privilegiu a cunoasce prin atingere spiritul maghiar, viața poporului maghiar și cultura lui, își petrec viața în exclusivism și de aci vine, că ei nu ne înțeleg per noi, ci — ne uresc. În general cea mai mare nenorocire în privința politică pentru părțile transilvănene e chiar aceea, că rasele nu locuesc una lîngă cealaltă în număr proporționat. Cam trei din patru părți ale Maghiarismului sînt îndesuite în Secuime, până cînd în celelalte părți abia mai ajunge un număr de tot mic. În aceasta se află explicarea multor direcțiuni opuse. Fiînd rasele mai proporționat împrăsciate, concepția aceea antipatică Sibiană e ceva atît de necunoscut și străin prin părțile ungurene, încât după cum se scie și acuma există în multe locuri datina veche a așa numitei „schimbări de copii”, care stă dintr'aceea, că părinții maghiari își dau băieții să învețe „nemțesce”, ear' părinții germani își dau pe ai lor să învețe „unguresce” în comuna cea mai de-aproape, fără-ca s'îi plesnească cuiva prin minte a-și teme copiii în privința naționalității. Firesce, așa ceva nu pot cuprinde cu mîntea Cosmescii și Wolfescii. Poate o generațiune mai norocoasă, ei însă nici odată nu vor înțelega aceasta. Cum s'ar și pute așa ceva, cînd spre exemplu Partenie Cosma se indignează grozav din pricina, că un punct din statutele reuniunii „Széchenyi” sună astfel: „Fiecare membru al reuniunii, fără excepțiune, e dator să fie un păzitor credincios al ideii de stat maghiar.” Nimic mai caracteristic, decât aceasta! Apoi mai țică cineva, că reuniunea arde-

leană n'are să împlinescă o misiune mare cu privire la respîndirea spiritului „patriotic”!

„Nu e vorbă de aceea în Ardeal, dlor, că ar voi cineva să maghiarizeze pe Români și pe Sași. Spre așa ceva nu s'a aflat întreprîndător până acum, și nici nu se va afla în viitor. Arete-ne nouă Partenie Cosma pe un unic Român și Wolf pe un unic Sas, care să fi cădut victima „aspirațiunilor de maghiarizare.” Pe acele două exemplare noi le vom expune ca pe nisce minuni la o expoziție universală. De altă parte însă noi putem să le arătăm în părțile ardelene ținuturi întregi de Maghiari (Cîmpia, comitatele Hunedoarei, Albei-inferioare, etc.) desnaționalizate și olahisate. Aceste sînt fapte. Și aceste dau drept de existență acelei reuniuni, în contra căreia se luptă întru atîta preocuparea Sibiană. Îi dă drept de existență cu atît mai virtuos, cu cît acțiunea reuniunii de cultură e hotărît defensivă, ear' nu agresivă față cu celelalte rase. Sau voesce onorata congregațiune din Sibii, constituindu-se într'un fel de juriu, să nu ne mai concedă nici legitima apărare?”

„Căci ce dovedesce și coala aceea cu întrebări, pe care a prezentat-o Partenie Cosma cu atîta indignare în adunarea generală? Aceea, că reuniunea vrea să se informeze despre aceea, că unde, în ce comună și în ce număr locuesc Maghiari; unde scad și de ce se împușează — ca după aceea să poată să le dea mîna de ajutor la timpul seu. Și aceasta are să fie atac în contra elementului sas sau român? Nu e aceasta mai mult apărarea maghiarismului? Fiînd lucru cunoscut, că nu numai unul e acel proprietar maghiar, care înnoată la institutul de credit românesc „Albina”, reuniunea ispitesce și aceasta, ca, dacă se mai poate, să nu concedă să peară, precum au mai perit proprietăți maghiare. Și aceasta ce e alt-ceva, dacă nu e apărarea proprietății maghiare?”

„Cu un cuvînt, numai o rea voință încarnată și o preocupare mare pot dintr'aceste fabrica arme în contra noastră. Și chiar pentru-că avem să întîmpinăm neînțelegeri, cari provin din rea voință și preocupare, nu joim îndestul a lega de sufletul cercurilor competente ale reuniunii: tact, circumspecție și încungiuirea a ori-ce fel de exagerări. Discuția congregațiunii comitatense din Sibii ne-a deschis ochii din nou asupra acelor, că dacă vorbitorilor de acolo le-ar sta în putere, cu ce fel de măsură ne-ar măsura ei nouă; ce drepti ar scî ei să fie și atunci față cu noi.”

Corespondență particulară

a „Tribunei”.

Ulpia Traiană, 29 Martie.

În 27 l. c. studenții români căpătînd vacanță pe Pasci, au plecat cătră casă; la stațiunea din loc, arătînd licențele dela direc-

Foița „Tribunei”.

Satire populare din Transilvania.

IV.

Baba Supărată.

La răchita mugurată
Sede-o babă supărată
Cu fata nemăritată.
Mărita-o-ar, nu se'ndură,
Că mai are-un de'nt n' gură
Legat într'o pânzătură.
Dar' eu la dînsa m'am dus
Și din gură-asa 'i-am spus:
„Dă-mi, babă, argint o mie,
Că 'ți-oi fi ginere ție,
Că eu 's om de omenie.
Și mai dă-mi încă ceva
Dintre vaci pe ciudeșa
Dintre oi pe oacheșa,
Dintre găsci pe boarzășa,
Dintre găini pe curca,
Și 'ți-oi lra fata ta!”
Și-a țis baba că 'mi-a da:
Două rețe și-un rēțoiu
Să-mi apuc și eu la boi,
Două rețe potcovite
Să-mi apuc și eu la vite.

V.

Boala cănepei.

Bărbate, sufletul meu,
De te-ar ține Dumnețeu,
Cănepă 'mi-ai sēmēnat
Boală 'n case 'mi-ai băgat.
Cănepa acuma 'i coaptă,
Eu-'s beteagă de-'s mai moartă.
Dar' ie coasa și-o cosesce
De boală mă mântuesce,

Și-o cosesce cam pe sus
Să-mi rămăe preț de-un fus,
Să-mi pun o țiră de natră
Să nu-mi țică blăstemată.
Tai-o la Sânta-Mărie
Semēntă să nu mai fie,
Că eu, bărbățelul meu,
Cînd mă gat la fîgădău
Furca ese'n drumul meu,
Și m'opresce caerul
Și nu-mi dă pace fusul,
Că s'îmi împlinesc chefal.
Bărbate, sufletul meu,
Șese boi par'c'avui eu,
Fă, ce-'i face, vinde doi
Și-mi cumpără un rēșboiu.
Dar' ce-am țis, proasta de mine,
Rēșboiul unde se pune:
Dracul vede haime bune.
Vinde patru și-mi ie pat
Să am loc bun de culcat.
Vinde-o vacă și-un vițel
Și-mi ie perină și țol;
Perina s'o pun sub cap
Ca de grijă să mă scap,
Cu țolul să mă 'nvălesc
Să dorm să mă odihnesc.
Ori vinde doi din țânjeală
Și-mi cumpără rumineală,
Rumineală și săpun,
C'acela-i lucru mai mai bun;
Că cine se săponesce
Și fața 'și-o rumenesce:
Mult în lume că plătesce!
Bărbatul s'a socotit,
Merge'n țirg, și-a țirguit
Tot ce lui 'i-a trebuit:
Două biciuri de nuele
Din drac să facă muere.

S. Fl. Marian.

Teoria lui Rösler.

(Fine.)

Educațiunea națională la toate popoarele o formează istoria. Ea singură are să facă a pētrunde în inimele tinerimei iubirea de strămoși și datorile patriotice. Istoria are să ne arēte principiile, pe cari să se bazeze legile fundamentale ale societății noastre.

„Istoria” în fine ne spune chiar d. Xenopol, „poate să devină învățătorea politice și să conducă dela o îndeletnicire teoretică la rezultate practice.”

Și cînd cugetăm le această misiune nobilă a istoriei, profesorul universității din Iași tînde cu principii false, cu lucruri închipuite, șe stîngă din inima tinerimei sentimentul adevărat al naționalității române sentiment, care ne-a conservat până astăzi, reducînd pe părinții tinerimei la o stare de barbari și cultivîndu-i prin barbari.

Astfel că rătăcirile și ideile confuze ale d-lui Xenopol fac pe tinerime să simță o pudoare de originea sa, de acea gramadă săracă a poporațiunii dace, să nu mai aibă iubire cătră

XENOPOL, Rēșboiele dintre Ruși și Turci. I. Precuvîntare. D. Xenopol susține aceleași idei și în cartea aceasta: „Românii sînt așezați în partea răsăriteană a Europei, peste care, în vremile veacului de mijloc, s'au lăit popoarele slavone. . . Din această pricină Români au fost în toate timpurile puternic înrîuriți de Slavoni: de aci provine elementul slavon în limba, obiceiurile și biserică noastră. . . Dar o atare înrîurire ca una ce a fost conștiință a fost spre binele nostru. Ea ne-a făcut ceea-ce sîntem astăzi, un popor nou. . . Ea a șters de pe noi acea decădere cumplită, în care cășuseră Români” etc.

naționalitatea sa, căci numai idiomul îi este român, o fac s'îi îndrepteze ochii asupra altui popor mult mai superior prin calități, asupra Slavilor și în special asupra Bulgarilor, cărora le datorim societatea și cultura noastră.

Românii se amestecară cu Slavii, țice d. Xenopol. Elementul slavon s'a contopit în sinul naționalității noastre, încă dela prima sa înche-gare ca popor, încă dela rădăcina noastră. Nu există la Români nici un singur aședăment care să fie moștenit dela Romani, totul este la ei nou, totul îmbracă forma slavonă, sub a căreia înrîurire s'a înche-gat earăși viața de stat în Dacia.

Țerile Daciei au purtat în delung timp numele de Bulgaria.

Soarta noastră este hotărîtă prin istoria poporului rusesc.

Și acum ne întrebăm:

Să fie oare un profesor român, un profesor de universitate, care să respăndească mai întăiu sēmēnta salvismului la noi în țeară?

Catedra de istorie a universității din Iași să fie o armă în contra patriei și a naționalității noastre?!

Până astăzi universitatea din Iași a avut un renume, s'a distins prin sciințe, prin publicațiunile profesorilor sei, cari fac onoare universității și națiunii române, a fost focariul celui mai pur naționalism în țerile noastre.

Astăzi însă sub falsele aparențe ale sciinței se face abus de catedra de istorie dela universitatea din Iași.

ținea căilor ferate, de a călători cu jumătate preț, și cerând jumătate bilet, aceea li s'a denegat, mai târziu amenințând studenții pe d-l cassar cu recurs, respective arătare la direcțiune, a binevoit „prea grațios“ a le satisface. Aceasta a fost și a trecut. Când au ajuns studenții la stațiune în Alba-Iulia — până unde au fost căpătat bilet de călătorie din Blaj — și având a-și reînnoi biletele, acolo earăși d-l cassar nu a voit a le da bilet de jumătate, dîcînd că nu cunoasce de acelea. Înzadar au stăruit bieții studenți a-l capacita cu nrul oficios al direcțiunii, căci dacă crede că sînt false, facă arătare, ba când un student a mers în chilia d-lui cassar, întrebându-l, după cari paragrafi de lege face aceste, a primit răspuns în tonul brutal:

„Menjen ki, mert félek, hogy ellopja pénzemet, majd holnap elintézem a dolgot“ (Mergi afară căci mi-e teamă să nu-mi furi banii, mâne voi considera lucrul).

Ce se facă bieții studenți? ar fi călătorit mai departe, — ca cei din giurul Hașegului să fie pe 29 în tîrg, unde îi așteptau părinții să le cumpere cele necesare, dar' în genere studentul călător numai atîția bani are, căți cugetă că-i sînt de lipsă, așadar' doi avînd bani, mai mulți au călătorit până la Hașeg cu bilet întreg și licența de jumătate bilet au ținut-o în buzunar. Bănățenii au venit până în Orăștie, de unde au telegrafat acasă după bani, alții au rămas în Alvincz, alții în Alba-Iulia flămîndi și așteptînd alți bani de acasă.

Ce s'a fi întemplat după aceea cu acei studenți, cari nu 'și-au putut continua călătoria, nu se scie, de bună seamă sau „prea grațiosul“ a binevoit a se îndura a le „concede“ de nou călătoria cu jumătate bilet, sau au rămas până au căpătat alți bani dela părinți.

Românii din Peninsula-Balcanică.

Un Român macedonean, dl N. Popilian, a scos de sub tipar, tocmai la timp, o interesantă lucrare asupra Românilor din Peninsula-Balcanică, sub raportul geografic, politic, social și economic.

Reservându-ne a reveni asupra cărții d-lui Popilian, prezentăm publicului cetitor de astă dată drept probă despre valoarea opului capitolul intitulat

Populația.

Din toate statele Europei, cel mai înapoiat în privința organizației — mai ales civile — este acela al Turciei; de aici decurge, că în materie de statistică sub toate punctele de vedere, este greu de vorbit. Condiciile stării civile, cari sînt un produs al civilizației, nici nu sînt cunoscute în imperiul otoman; condiciile de plata contribuțiilor nu pot fi luate ca normă la numărul populației, deoarece contribuțiile directe și indirecte nu se percep anume pe persoană, ci pentru fiecare comună este desemnată o sumă proporțională cu numărul locuitorilor, care număr este făcut de primar, și nu încapă îndoială, că

Sub masca științei istorice se propagă aici încurcarea orginei și a statului român, slavismul cel mai excesiv, distrugerea caracterului poporului român, veninul în inima tinerimei.

Ori cât de neplăcută și dureroasă ne vine această luptă, ori cât de necugetați vor fi oamenii, cari au lunecat pe această pantă periculoasă, dar' nu vom pute nici decum suferi, ca această epocă de renaștere să înceteze așa repede, să ni-o sdruncineze aceia, cari au primit ospitalitate în sinul nostru.

Nu vom pute suferi ca tribuna istoriei naționale, catedra unui înalt institut român de învățămînt să fie promovatoria Bulgariei dincoace de Dunăre, în contra științei istorice, fiindcă n'am ajuns încă în acea stare de decadență morală și socială, ca să abdicem la ori-ce viitor și progres național.

E trist, ce e drept, aspectul acestei critice, căci mai înainte părinții aveau să le lupte cu scriitorii străini, cari cercau să ne turbure originea și viitorul, astăzi însă noi urmașii lor, urmași în muncă și în tendențe, avem de a lupta cu ai noștri, cu catedra unei universități române spre rușinea noastră și a epocii noastre.

Dacă regret într'adevăr timpul pierdut cu cetirea acestei cărți, am singura consolățiune, că lucrul care m'a ocupat, a fost importanța cestiunei științifice, drepturile istorice ale Slavilor și în special ale Bulgarilor asupra țerilor române — cestiunea română, pusă în joc înaintea științei, de un diletant în literatura istorică.

Nicolae Densușianu.

primarul fiecărei comune caută a micșora numărul populației, ca astfel să fie cât de mică și suma de plătit ca contribuție. Deci în actele administrative ale imperiului nu găsim surgenți de statistică sau dacă vom să le căutăm, le vom ave vițioase.

Din cauza lipsei de izvoare statistice, s'a născut o mare nepotrivire numerică a populației la diferiți scriitori sau geografi, cari s'au interesat de popoarele din Peninsula-Balcanică. Unii din acești scriitori au dat cifre imaginare, alții le-au redus sau umflat după cerințe politice și cu anume scopuri; astfel în greografiile grecesci și în scrierile politice alcătuite pentru statul grecesc, numărul Românilor ar fi preste o sută de mii; alți scriitori — părtinind pe Români — îi ridică la numărul de două milioane. La început am spus, că este bine să fim cu luare aminte, când vedem scrieri despre Români din Peninsula, și tocmai aci este locul să nu uităm aceasta. Dacă pe de o parte grecofilii au numărat pe Români cu măsura după calculele lor de pasiuni politice, pe de altă parte este drept să avem în vedere, că și partizanii Românișmului i-au numărat cu măsura entuziasmului național. După toate cercetările posibile, făcute sau *proprio visu* sau prin intermediul autorităților românesce și prin preoți, cifra cea mai apropiată de adevăr, de realitate este de aproape 1,000,000, așezați în orașe și orășele prin deosebitele puncte arătate prin Balcani și Pind. În Peninsula ei sînt cunoscuți cu aceste numiri: Turcii în numesc: Vlah și Olah; Grecii Vlahi; Bulgarii! Vlah, Șințari și Țințari, mai ales în Balcani; Albanezii îi numesc Vlah. Este bine să observăm în treacăt, că expresiunea albaneză Vlah sau Vlah însemnează frate; și tot asemenea proverbul albanez: Shyp Vlah, vâla, adică Albanezul și Românul, frate. Românii se numesc pe sine în toate părțile a-Român.

Sînt cunoscute în Turcia mai multe grupuri de Români cu deosebite porecle sau pronume; astfel avem Români Moscopoleni, sau Voscopoleni, din orașul cu același nume și din împregiurime; voscopolenii au înțaietatea în cultură și civilizație și vorbesc dialectul cel mai ales; apoi sînt Români Grămosteni, adică din cuprinsul muntelui Gramostea, deosebiți prin costum, dialect și chiar prin caracter; apoi sînt Români dela Pind sau cu sarică, un vestmînt de țesătură pe lîna; dialectul român la acest grup a suferit foarte mult de înrurirea celui grecesc. Apoi mai sînt Români din ținutul Bitoliei, precum Crușoveni, Gopișeni.

Acestia se deosebesc prin prea marea aplicațiune la comerț și industrie. După aceea mai trebuie să cunoaștem pe Români Fărșiroți sau Fărșiliați, cari s'ar numi astfel după o localitate Frașea din Albania; acestia se deosebesc prin dialectul aspru și pur românesc; prin costumul lor, și chiar prin viața socială; ei petrec nomași cu turmele lor pe toată Peninsula, începînd din Albania și până la limitele Greciei; uneori trec și în Grecia și în Bulgaria. Ca cei mai apropiați de Fărșiroți sub toate punctele de vedere sînt Români Muzăchari, adică din Muzăchia, ținut în Albania, ocupat de acești Români. Atât țeara lor, cât și înșiși ei sînt puținoșcuți; ba se crede că nici nu recunosc aut' o țară otomană, și duc o viață independentă cu mici grupuri de Albani. Acești Muzăchari sînt în tip de frumusețe și bărbăție, rare-ori se coboară în câmpiile Macedoniei. Apoi sînt Moșani. Nu mai puțin vrednici sînt de cunoscut așa numiții Sărcăciani sau Arvanito-Vlahi, cum îi numesc Grecii; ei vorbesc dialectul grecesc, și cu toate acestea în tot se asemănă cu Români, duc o viață nomadă, și își construiesc nice colibe țuguiate, de forma cronică, numite cucuviță. Mai este un grup de Români spre apus de Seres, cari au conservat aproape intact dialectul din România. Și pentru-că pomenim aci grupurile de Români din Peninsula-Balcanică, putem cita și pe Români turciți, așezați în mai multe comune pe poalele și la picioarele muntelui din Caragiova, un șir care trece pe la orașul Vodenă și se coboară spre Seres. Nu se cunoasce epoca trecerii acestor Români la mahomedanism, nici împregiuririle ce au contribuit la aceasta.

Tradițiunea spune că un episcop grec, din această eparchie, condus de scopuri meschine, a îmbrățășat mahomedanismul și ca populație l-a imitat. Mai lesne este însă de crezut că nevoile au fost cauza care l'a constrins la schimbarea religiei. De altminteri vorbesc românesce, și și-au conservat dialectul mai apropiat de cel din Dacia. Se ocupă cu meserii și mai ales cu agricultura; ca orașe mai însemnate sînt: Nănta, Oșan și altele.

Acum după-ce am cunoscut mai mult sau mai puțin pe Români din Peninsula, fiind a face un tablou statistic comparativ între deosebitele rase, cu care trăiesc Români, am ave următoarele cifre:

Români	1,000,000
Albanezi peste	1,000,000
Bulgari	1,200,000
Greci	400,000
Turci	1,000,000
Total	4,600,000

Adecă o populație de peste patru milioane și șese sute de mii; la aceasta adăugîndu-se populația mixtă de Armeni, Ebrei, Țigani și de alte naționalități, vom ave cifra de cinci milioane, populația totală a Turciei. Din numerile de mai

sus se vede că în privința populației, Bulgarii ocupă primul loc; apoi Turcii, Românii, și Albanezii sînt aproape egali și ca în ultimul loc se găsește gîntea greacă. Putem observa aci, că în unele statistice și chiar cărți didactice, se vede cifra de 1,400,000 de Greci în Peninsula-Balcanică; cifra este justă cu observațiunea că din această sumă se scadă 1,000,000 de Români, pe care Grecii nu vor cu nici un preț a-i socoti de Români.

Sfîrșind cu capitolul acesta, trebuie să adaugem că în cifra de Români mai sus arătată, nu intră Români de pe lîngă Adriatica, precum și cei din Grecia. Români de pe litoralul Albaniei se ocupă mai în special cu comercial — mai ales cu Italia — ear' cei din Grecia cu cultura vitelor. De asemenea, însemnate colonii au trecut în Bulgaria, de când această țeară s'a declarat independentă.

Cronică.

Din cauza Sîntelor Pasci numărul proxim al „Tribunei“ apare Mercurea viitoare.

Colonelul Mihail cav. de Trapsia, director de artilerie al corpului 12, a fost numit comandant al brigadei de artilerie 11.

Schimbarea de cancelarie. Cancelaria tractului protopopesic gr.-or. al Sibiuului se va muta cu începere dela Dumineca Tomii în casa parochială din strada Măcelarilor, curtea capelei române.

Foc. În comuna Csik-Verebes a erupt un foc mare, în urma căruia a ars a patra parte a satului.

Mișcările macedonene în Bulgaria și Sărbia. „Pol. Corr.“ împărtășește, că principele Alexandru din Bulgaria și guvernul său sînt hotărîți a împedca ori-ce adunare eventuală de bânți pe teritoriul Bulgariei spre înurgarea Macedoniei.

Guvernul Sărbiei a oprit, precum raportează „Noue freie Presse“ ținerea meetingului sërbo-macedonean în Pirost, temîndu-se de un contra-meeting bulgar.

Sărbarea Sftului Metodie în Bulgaria se va sërba în deplină independență atât de sərbarea rusească, cât și de cea catolică din Velehrad. În Sofia însăși sərbarea va ține trei zile. Invitări spre participare s'au adresat și la Rumelia de est, precum și la Bulgaria din România, Basarabia, Odesa și Viena.

Principele Alexandru Karageorgevich. Din Timișoara se scrie, că medicul și-au pierdut toată speranța cu privire la reînăntoșarea principelui Karageorgevich. Sosirea fiilor sei și a noiei sale se așteaptă în tot ceasul.

Birt și biserică. Ca să împedce cercetarea birturilor sub decursul serviciului divin o comunitate franceză a inventat un mijloc bun. A emis anume următoarea publicațiune: „Acela, care sub decursul serviciului divin va șed în birt, e îndreptățit să se depărta din birt fără de a plăti.“ Aceasta a succed. De atunci încoace sînt sub decursul slujbei dumnezeiesci toate birturile încuiate.

Meeting în contra campaniei din Sudan. În St.-James-Hall s'a ținut, după cum se scrie din Londra, un meeting în massă, care a protestat în contra campaniei din Sudan.

Scolastic.

Lucrul de mână

în scoalele de băieți și în institutul pedagogic. (Raport prezentat în urma însărcinării ven. consistor archidiececan, corpului profesoral dela seminarul „Andreian“.) (Urmare.)

Acomodându-se în general metodică lucrului de mână, prescrierilor metodice pentru celelalte obiecte, ar fi să se înceapă lucrul de mână cu deprinderi ușoare, simple, acomodate vârstei chiar din clasa I-ă. Aceste deprinderi, analoge celor din grădinile de copii froebeliane, s'ar varia și complica în anii 2 următori, pentru a trece în clasele următoare în deprinderi veritabile cu lucrul de mână, cu uneltele obișnuite de meseriași. Cu cât se apropie mai mult sfîrșitul instrucției teoretice, cu atât mai mult se va apropia și lucrul de mână de specialități anumite.

Dacă introducerea lucrului de mână se va face consecutiv începînd cu clasa I-a și continuându-se în anii următori pe rînd în clasele următoare, se va asigura o tractare metodică a lui, care ar fi cu neputință dacă el dintr'odată s'ar introduce în toate clasele scoalei. Ear' dacă lucrul de mână cu modificările cerute de natura împregiurărilor, va să dîcă mai apropiat de specialitățile profesionale, s'ar continua și s'ar cultiva cu îngrîrire în scoalele așa numite de repetiție, în cari intră cei eșiți din scoala primară, atunci nu numai s'ar pute da lucrului de mână o întindere mai mare ci s'ar căștiga însemnate

foloase pentru practica vieții și s'ar crea pentru aceste scoale o basă mai solidă și un titlu de existență, cari ați sînt cam îndoielnice.

Avînd în fine a aminti ceva și despre mijloacele, prin cari se susținem lucrul de mână în scoală, le vom așeza pre aceste în două grupe: intelectuale și materiale. Înțelegem prin ceie dintăiu pre acele, cari se facă cu puțință introducerea și predarea lucrului de mână în scoală în conformitate cu scopurile scoalei: adecă puterile didactice, ear' prin cele din urmă localitățile, uneltele și materialul de lucru.

După starea actuală a împregiurărilor, introducerea lucrului de mână în scoalele noastre nu s'ar pute face, lipsind învățătorii calificați în special pentru acest scop. Pentru a face începutul trebuie dar' să ne îndreptăm privirile asupra institutului, în care se cresc viitorii învățători. Aici ar trebui mai întăiu introdusă instruația lucrului de mână, pentru a da viitorilor învățători ocaziune a se ocupa înșiși cu această specialitate în practică și a cunoasce totodată și metodică ei. În 3, respective în 4 ani ai cursului pedagogic, câte 2 oare pe săptămână ar ajunge pentru inițierea corespondătoare a candidaților de învățător. Ear' pentru învățătorii mai vechi, s'ar pute institui cursuri suplimentare în ferii, cu scop de a-i introduce și pe dînșii în deprinderile manuale și în metoda predării lor. Acum odată și cursul ordinar și cel suplimentar ar ave să fie facultativ. Pentru a pute însă cultiva lucrul de mână în institutul pedagogic, trebuie să se creeze înainte de toate puterile didactice necesare acestora.

Dr. D. P. Barcianu.
(Fînea va urma.)

Posta ultimă.

Budapesta, 3 Aprilie n. Făptuitorul omorului de ieri s'a prins. Mama fetei omorîte spusese încă ieri, că ucigașul e un tîner cu numele Imre. Într'aceea sosise din München dela oficerul baron Schellerer și cunoscutul fetei Pesek o telegramă, în urma căreia ucigașul nu poate să fie altcineva, decât un individ cu numele Emeric Valentici. S'a aflat, că o persoană de acest nume locuiesc în strada „Schützen“ nr. 9. La 1½ oră se prezentase poliția în locașul acesta, și începînd cercetarea aflase un briciu stropit cu sânge și stîrbit la un loc. După-ce s'a constatat, că petele de sânge sînt încă proaspete, mai departe, că o bucată de metal găsită cu privilegiul obducțiunei la cadavrul Rosaliei Budai în gîtul acesteia potrivește la locul stîrbit al briciului, recunoscut în sfîrșit Valentici, că el e ucigașul. În urma spuselor lui, fapta a comis-o ieri după ameași la 4 oare, hotărînduse la așa ceva mai nainte cu 24 oare. Valentici a intrat ieri după ameași în locuința lui Pesek în momentul, când aceasta își schimba cămașa. După o schimbare scurtă de cuvinte a tăiat Valentici cu briciul grumazii fetei, s'a dus în odaia laterală și prindînd pe băeata Rosa Budai, i-a tăiat și acesteia grumazii. Acum voia să se depărteze, când au dînd un gemet înăbușit, care venia dela Pesek, s'a reîntors și a spintecat acesteia amîndorora. După-ce Valentici și-a spălat mîinile, a încuiat ușa și s'a depărta. Atăta-i fasio-narea ucigașului, carele e de 25 ani romano-catolic, născut în Wellischhofen (în Slavonia) și frecuant al cursului de contabilitate. Motivul faptei să fie, că a fost mereu expus stoarcerii de bani din partea fetei Pesek; din locuință n'a dus nimic cu sine.

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEL.“

Budapesta, 4 Aprilie n. Baronului Géza Apor, care înainte cu vreo câteva zile a provocat scandal la gara de aici, la recercarea poliției din Budapesta i s'a luat interogatorul din partea autorității vieneze, și s'a constatat, că Apor e smintit. El a fost dus în 1 Aprilie n. în odaia de observație a spitalului general.

Omoritorul Valentici a mărturisit, că a răpit dela fata Pesek suma de 31 fl. Noaptea el a petrecut-o liniștit și a dormit bine; înainte de ameași i s'a luat fotografia; după ameași a fost predat tribunalului criminal.

Director: Ioan Slavici.

Redactor responsabil: Cornel Pop Păcurar.

Extrase din foaia oficială.

Licitațiuni:

— În 8 Iunie a. c. realitățile lui Leopold Ludwig la tribunalul din Brașov.
 — În 26 Maiu a. c. realitățile lui Izdrail Mioe, de către judecătoria cercuală din Vinga, în comuna Seciani (com. Timiș).
 — În 23 Maiu a. c. realitățile văduvei lui Teodor Drăgan născută Ana Borlea, de către tribunalul din Arad, în comuna Păncota.

Edicte:

— Din partea tribunalului din Chezdi-Oșorheiu se provoacă toți aceia, cari au oare-cari drepturi de ereditate la averea răposatului David Pap din comuna Macșa, a 'și-le insinua în 45 de zile la tribunalul de acolo.
 — Din partea tribunalului din Sătmăr se provoacă toți aceia, cari au oare-cari drepturi de ereditate la averea lui Ioan Baksa, a 'și-le insinua în 45 de zile la tribunalul de acolo.
 — Din partea tribunalului din Alba-Iulia se provoacă toți aceia, cari au oare-cari drepturi de ereditate la averea lui Ioan Papp (răposat în Aiud și fost jude la trib. reg. pens.), a 'și-le insinua în 45 de zile la tribunalul de acolo.
 — Din partea tribunalului din Timișoara se provoacă ereții după răposatului George și Maria Risti născută Aradan (din comuna Buzad), a 'și insinua drepturile de ereditate în 45 de zile la tribunalul de acolo.
 — Din partea tribunalului reg. din Alba-Iulia se provoacă ereții după răposata Maria Moldovan născ. Bucur (din comuna M.-Portus), a 'și insinua drepturile de ereditate în 45 de zile.
 — Din partea judecătoriei cercuale din Sighișoara se provoacă ereții după rep. Vasi Szócs, a 'și insinua drepturile de ereditate în 45 de zile.
 — Din partea tribunalului din Sighetul-Marmației se provoacă toți aceia, cari au oare-cari drepturi de ereditate la averea lui Moise Bidermann, a 'și-le insinua în 45 de zile.
 — Din partea tribunalului din Sighetul-Marmației se provoacă ereții după Decun Jur Maricsen, a 'și insinua drepturile de ereditate în 45 de zile.
 — Din partea tribunalului reg. din Sighetul-Marmației se provoacă toți aceia după Gregorie Șandru, a 'și insinua drepturile de ereditate în 45 de zile.
 — Din partea tribunalului reg. din Sighetul-Marmației se provoacă toți aceia, cari au drepturi de ereditate la averea lui Ivan Monyka, a 'și-le insinua în 45 de zile.
 — Din partea tribunalului din Sighetul-Marmației se provoacă ereții după Vasile Huzo, a 'și insinua drepturile de ereditate în 45 de zile.

Citațiuni:

— Din partea judecătoriei cercuale din Făgăraș se provoacă Vasile Muntean, a se înfățișa în 4 Maiu a. c. la jud. cerc. de acolo.
 — Din partea judecătoriei cercuale din Halmagi (com. Aradului) se provoacă ereții după Nistor Nicoara (recom. în Ciucu), a 'și insinua drepturile de ereditate într'un an la această judecătoria cercuală.

Concursuri:

— Un post de vice-notar la judecătoria cercuală din Chișineu (com. Aradului). Concursurile sunt a se trimite în 4 săptămâni la prezidiul tribunalului din Arad.
 — Un post de scriitor (salar 600 fl.) la judecătoria cercuală din Mociu. Concursurile sunt a se trimite în 4 săptămâni la prezidiul tribunalului din Cluj.
 — Un post de magistrul postal în comuna Nagybecz (com. Treiscaunelor). Concursurile sunt a se trimite în 3 săptămâni la direcțiunea postală din Sibiu.
 — Un post de practicant de compt. la inspectoratul reg. de dare din Careii-mari (com. Sătmăr). Concursurile sunt a se trimite în 2 săptămâni la inspectorul reg. de dare din Careii-mari.

Sciri economice.

Starea sâmenturilor în Ungaria. Conform rapoartelor oficiale sosite la ministerul agriculturii, sâmenturile de toamnă sunt cam rari în părțile nordice. Starea sâmenturilor în genere se poate numi bună afară de ceea a rapiței. Seceta ce domnește pretutindine le-a stricat puțin sâmenturilor de toamnă cu atât mai virtos, că eara a fost fără nea. Lucrul de primăvară curge încă, pe multe locuri s'a sfârșit cu sâmentul, ba prin unele părți holdele de primăvară au și răsărit, cu deosebire în ținuturile sudice. Lipsa de nutreț se simte pe tot locul. Starea sanitară a vitelor, afară de unele casuri sporadice de epizootie și afară de unele ținuturi ardelen, în care grasează călbeaza, e mulțumitoare.

Reserva de grâu în Statele-Unite. Sunt mai mulți ani de când departamentul agriculturii din Washington a luat obiceiul de a evalua cantitățile de grâu, cari la 1 Martie, pot fi încă în mâinile fermierilor. Credem că e în interesul cetitorilor noștri, resumându-le această grea lucrare:

1 Martie la fermieri (bushels*)	În întreposite bushels	Totalul rezervelor bushels
1885 162 milioane	43 milioane	205 milioane
1884 119 "	31 "	150 "
1883 143 "	23 "	166 "
1882 98 "	17 "	115 "
1881 145 "	26 "	171 "

Eată acum cari erau cantitățile de grâu pornite spre Europa la 1 Martie ale aceluiași ani:

	bushels
1885	25,360.000
1884	18,880.000
1883	21,400.000
1882	30,550.000
1881	22,600.000

Totalul cantităților de grâu era așadar, la 1 Martie a acestui an, de 205 milioane anul trecut, adică un spor de 55 milioane de bushels.
 Dar stocurile făinii erau mai mici; socotite cu ecivalentul lor de grâu, ele nu se ridică decât la 38 milioane de bushels, contra 45 milioane în 1884.

În resumat, situația actuală poate fi stabilă în comparație cu cea din anul trecut, aceeași epocă precum urmează:

	1885	1884
Grâu la fermieri . . .	162,000.000	119,000.000
Grâu în întreposite . . .	43,000.000	41,000.000
Făină ecuv. în grâu . . .	38,000.000	45,000.000
Total bushels . . .	243,000.000	195,000.000

Cât pentru dispoziția probabilă a grâului pe timpul celor cinci luni viitoare, și în stare de aprovizionare la începutul noii recolte, eată cum se poate cifra:

Reserve la 1 August 1884 . . .	40,000.000
Recolta din 1884 . . .	513,000.000
Existența pentru 1884/5 . . .	553,000.000
Luând de aci pentru sâmente . . .	50,000.000
Hrana și alte obiecte . . .	289,000.000
Exportațiile estimate la . . .	148,000.000
Total disponibil rămâne . . .	487,000.000
Excedent în rezervă . . .	66,000.000
Contra în 1884 . . .	40,000.000

Resultă din această examinare, că ar rămâne în rezervă, la sfârșitul prezentei campanii, 26 milioane bushels de grâu, mai mult decât la sfârșitul celei precedente. Dar acest câștig în rezerve nu poate avea influență asupra prețurilor, căci se întrevede deja o reducere de 50—70 milioane bushels în recolta ce vine, în comparație cu cea din 1884.

Piața din Sibiu, 3 Aprilie. Grâu Hectolitra 74—80 Kilo fl. 5.— până fl. 5.80, grâu mestecat 68 până 82 chilo fl. 3.80, până fl. 4.60 sâcara 66 până 72 chilo fl. 3.30 până fl. 3.90, orș 58 până 64 chilo fl. 3.80 până fl. 4.60, ovș 38 până 45 chilo fl. 1.80 până fl. 2.40, cucuruzul 68 până 74 chilo fl. 3.60 până fl. 4.20, mîlaiul 74 până 82 chilo fl. 4.— până fl. 5.—, crumpene 68 până 70 chilo fl. 1.40 până fl. 1.60, sâmentă de cânepă 49 până 50 chilo fl. 5.— până fl. 6.—, mazerea 76 până 80 chilo fl. 5.— până fl. 6.—, linte 78 până 82 chilo fl. 8.— până fl. 9.— fasolea 76 până 80 chilo fl. 4.— până fl. 5.—, pîsat de grâu 100 chilo fl. 17.— până fl. 18.—, făină Nr. 3 100 chilo fl. 13.—, Nr. 4 fl. 12.—, Nr. 5 fl. 10.—, slîcina 100 chilo fl. 54.— până fl. 56.—, unsoreea de porc fl. 52.— până fl. 54.—, sîu brut fl. 32.— până fl. 34.—, sîu de lumini fl. 50.— până fl. 51.—, lumini turnate de sîu fl. 56.— până fl. 58.—, sâpunul fl. 32.— până fl. 34.—, fîn 100 chilo fl. 1.80 până fl. 2.—, cânepa fl. 42.— până fl. 44.—, lemne de ars uscate m. cub. fl. 2.50 până fl. 3.25, spirtul p. 100 L. % 29 până 31 cr., carnea de vită chilo 44 cr. carnea de vitel 36 până 45 cr., carnea de porc 36 până 44 cr., carnea de berbec — până — cr., ou 10 cu 18 până 20 cr.

Piața din Mediaș, 2 Aprilie. Grâu hectolitra fl. 5.75 până fl. 6.—; grâu mestecat fl. 4.50 până fl. 4.70; sâcara fl. 3.50 până fl. 3.65; orș — până fl. —; ovșul fl. 2.40 până fl. 2.50; cucuruzul fl. 3.— până fl. 3.50; sîminta de cânepă fl. 6.— până fl. 7.—; crumpenele fl. 1.20 până fl. 1.80; mîlaiul hectolitra fl. 14.— până fl. —; mazerea fl. 8.— până fl. 8.50; fasolea fl. 4.— până fl. 4.25; linte fl. — până fl. —; chiminul (sâcureana) fl. 40.— până fl. —; sîu brut 100 kilogrami fl. 30.— până fl. 36.—; lumini de sîu vîrșate fl. 54.— până fl. —; unsoreea de porc fl. 65.— până fl. 70.—; slîcina fl. 60.— până fl. 66.—; cânepa fl. 38.— până fl. 40.—; fînul fl. 1.70 până fl. 1.90; sâpunul 100 bucăți fl. 28.— până fl. 40.—; spirtul gradul 10 cr.; carnea de vită kilo 44 până — cr.; carnea de vitel 40 până 44 cr.; carnea de porc 48 cr.

Tîrgul de rîmători în Steinbruch. În 2 Aprilie n. s'a notat: unguresci bîtrâni grei 41.— cr. până 42.— cr., unguresci grei, tineri 44.— cr. până 45.— cr., de mijloc 44.— cr. până 45.— cr., ușori 43.— cr. până 44.— cr., marfă țerânească, grea 43.— cr. până 43.1/2 cr., de mijloc 43.— cr. până 44.— cr., ușoară 42.— cr. până 43.— cr., românești de Bakony, grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sîrbesci, grei 42.— cr. până 43.— cr., transito de mijloc 41.1/2 cr. până 43.— cr., transito ușori 41.1/2 cr. până 42.— cr., ingrașați cu ghindă — cr. până — cr. per 4% compenți la gară.

Tragerea losurilor.

Tragerea losurilor comunale din Viena. S'au tras următoarele serii: 389, 448, 575, 631, 648, 1334, 1497, 1832, 1880, 2036, 2202, 2464, 2612. Câștigul principal '1-a câștigat seria 648 Nr. 61; câștigul al doilea '1-a câștigat seria 448 Nr. 93; 5000 fl. a câștigat seria 1880 Nr. 67; 1000 fl. au câștigat: seria 1832 Nr. 70; seria 1880 Nr. 94; seria 631 Nr. 26; seria 2464 Nr. 46; seria 631 Nr. 26.

Tragerea 62 a losurilor de stat din 1854. S'au tras următoarele serii: 56, 84, 134, 167, 306, 402, 441, 446, 669, 816, 873, 911, 980, 983, 1220, 1295, 1801, 1923, 2151, 2263, 2296, 2322, 2376, 2413, 2463, 2493, 2549, 2561, 2720, 2793, 2851, 3012, 3016, 3070, 3118, 3162, 3338, 3407, 3520, 3613, 3775, 3815, 3819 și 3855. Câștigul principal de 100.000 fl. '1-a câștigat seria 3070 Nr. 4; 20.000 fl. a câștigat seria 2793 Nr. 30; numerii trași ai celorlalte 44 de serii au câștigat câte 300 fl.

Bursa de București.

Cota oficială dela 3 Aprilie st. n. 1885.	
Renta amort. (5%) . . .	Cump. 93.— vînd. 94.—
" Rur. conv. (6%) . . .	" 88.— " 89.1/2
Act. de asig. Dacia-Rom. . .	" 290.— " 295.—
Banca națională a României . . .	" 1180.— " 1200.—
Impr. oraș. București . . .	" 31.— " 32.—
Credit mob. rom.	" 190.— " 195.—
Act. de asig. Națională . . .	" 225.— " 225.—
Scrisuri fonciare urbane (5%) . . .	" 81.— " 83.—
Societ. const.	" 238.— " 239.—
Schimb 4 luni	" — " 30.—
Aur	" 12.1/4 " 12.40

*) Ceva mai mult decât o banișă.

[122] 8

Banca generală de asigurare

„TRANSILVANIA“

în Sibiu,

≡ fundată în a. 1868 ≡

asigurează pe lîngă condițiunile cele mai favorabile:

- a) în contra pericolului de foc și exploziune clădiri de ori-ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobilii etc.
- b) pe vieța omului în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitaluri pe casul morții și pentru terminuri fixate, de zestre și de rente.

Dela fundarea institutului se plătiră:

Despăgubiri pentru daune cauzate prin foc	Sume asigurate pe vieța
în a. 1869—1880 fl. 362,354.67	în a. 1869—1880 fl. 247,755.97
în a. 1881 " 64,802.82	în a. 1881 " 35,163.90
în a. 1882 " 54,792.92	în a. 1882 " 32,382.04
în a. 1883 " 34,761.25	în a. 1883 " 32,843.10
Suma fl. 516,711.66	Suma fl. 348,145.01

fl. 864,856.67 cr.

Conform bilanțului pentru 1883 fondurile de rezervă și garanție se urcă la

fl. 536,865.21 cr.

➤ Prospecte și formulare se dau gratis. ➤

Deslușiri se dau și oferte de asigurări se primesc prin Direcțiune în Sibiu (Strada Cisnădiei Nr. 5, casa proprie), sau prin Agenturile gen. și principale în Brașov (C. J. Münnich), Cluj și Arad, precum și prin Agenturile speciale în locurile mai însemnate.

Prima fabrică de casse ardeleană
a lui
A. G. Öszy
recomandă
CASSELE SALE DE BANI ȘI CĂRȚI
sigure contra focului și a spargerii
anume construite și cari se pot deschia numai de cumpărători instruiți, de diferite forme și mărimi, cu prețuri mai efin, decât fabricatele de acest soi ale altor fabrici. Cassele se pot vedea în localul fabricii
➤ Sibiu, strada Neustift Nr. 9. ➤

Recunoștință publică.

La recercarea fabricantului de casse de aci A. G. Öszy, prin aceasta se adeverese, că cele două casse de documente, duple, sigure în contra focului și a spargerii (înalte de 2.15 metri, în lățime de 1.38 metri) provădute cu nou perfecționatul lăcat american de împuns și cu două lăcate chubb, comandate dela susnumitul fabricant și fabricate de el însuși, atât cu privire la bună-tatea fabricatului, cât și cu privire la prețul moderat, au aflat cea mai deplină recunoștință.

Subscrisa cassă de păstrare poate recomanda cu toată căldura ori-și-cui fabricatele de casse din patriă ale dlui A. G. Öszy.

Sibiu, 20 Ianuarie 1885.

Direcțiunea
dela „Hermannstädter allgemeine Sparkasse“.

4 [133]

Afară de atestatul de sus, mai stau spre privire la dispoziție încă alte multe scrisori de recunoștință și laudă.

Cataloge de prețuri, ilustrate, la cerere se trimit gratuit și franco.